

Azərbaycan ərazisindən keçən beynəlxalq dəhlizlərlə bağlı Fəaliyyət Planı təsdiq edilib

"Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin tranzit potensialının artırılmasına və tranzit yükdaşıma imkanlarının genişləndirilməsinə dair 2024-2026-cı illər üçün Fəaliyyət Planı" təsdiq edilib.

Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev müvafiq Sərəncam imzalayıb.

2. Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi:

2.1. Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsini əlaqələndirsin;

2.2. Fəaliyyət Planının icrasının gedişi barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

3. Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasının monitorinqini və qiymətləndirilməsini Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin sifarişində İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi həyata keçirsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinəti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Prezident İlham Əliyev Armida Salsiya Alishahbananı qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 23-də BMT-nin Asiya və Sakit okean üzv İqtisadi və Sosial Komissiyasının (UNESCAP) icraçı katibi xanım Armida Salsiya Alishahbananı qəbul edib.

Armida Salsiya Alishahbananı BMT-nin Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatı üçün Xüsusi Programının (SPECA) 25-ci ildönümü həftəsində Azərbaycan Zirvə görüşünün keçirilməsinə əlaqədar hadisə olaraq qəbul edib. Münaşirə zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev UNESCAP-ın vacib platforma olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev UNESCAP və SPECA regionları arasında gələcək əməkdaşlıq imkanlarının da müzakirə olunduğunu, nəqliyyat sahəsində işbirliyi xüsusilə qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı region ölkələri ilə birlikdə, xüsusən də Orta Dəhliz, Xəzər və Qara dənizləri birləşdirən nəqliyyat dəhlizlərinin inkişaf konsepsiyası haqqında məlumat verdi, nəqliyyat daşıma imkanlarının genişləndirilməsi, vahid tarif və standartların tətbiq edilməsini vacibliyini diqqətə çatdırdı.

Söhbət zamanı ölkəmizin UNESCAP çərçivəsində Trans-Asiya demir yolu Səzişi şəbəkəsi, Asiya quru yolları üzrə hökumətlərarası Səziş və digər hökumətlərarası sazişlərdə iştirak məsələsi qeyd edildi. Görüşdə ölkəmizlə UNESCAP arasında əlaqələrin genişləndirilməsi və bu təsisatın müvafiq iclaslarını Azərbaycanada keçirilməsinə dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

"Əmək Mərkəzi İƏT-ə üzv ölkələr arasında əməkdaşlığın daha da güclənməsində vacib rol oynayacaq"

Hazırda işğaldan azad olmuş ərazilərimizdə genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işləri aparılır, vacib infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Böyük Qayıdış Proqramı çərçivəsində keçmiş məcburi köçkünlər artıq dədə-baba yurdlarına - Laçın və Füzuli şəhərlərinə, o cümlədən üç kəndə qayıdıblar. 2026-cı ilin sonunadək 140 mindən çox insanın Qarabağa və Şərqi Zəngəzura geri dönməsi nəzərdə tutulur.

Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin əmək nazirlərinin Bakıda keçirilən V konfransının iştirakçılarına müraciətində bildirilib. Müraciətində on il əvvəl də Bakıda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının əmək nazirlərinin konfransının keçirilməsinə əlaqədar hal olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı qeyd etdi: "Burada qəbul edilən "Çarçivə sənədi" nə əsasən əmək, miqrasiya və sosial müdafiə sahələrində təcrübə mübadiləsinə dair gələcək prioritetlər müəyyən olunmuşdur. Konfrans çərçivəsində, mənzil-qarargahı Bakıda olmaqla İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Əmək Mərkəzinin yaradılması təşəbbüsü tərəfindən irəli sürülmüşdü və bu təşəbbüs üzv ölkələr yekdilliklə dəstəklənmişdir. Ötən dövrdə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Bakıda Əmək Mərkəzinin yaradılması istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Mərkəzin üzv ölkələr arasında əməkdaşlığın daha da güclənməsində vacib rol oynayacağına əminəm".

Azərbaycanda son illər ərzində sosial sahədə rəqəmsallaşma üzrə mühüm işlər görüldü

Azərbaycanda son illər ərzində sosial sahədə rəqəmsallaşma üzrə mühüm işlər görülmüşdür. Dövlət sosial xidmətlərinin innovativ yanaşmalar, müasir texnologiyalar üzərində qurulması, sosial sahədə vətəndaşlara şəffaf, çevik, keyfiyyətli, əlçatan və vətəndaş məmnunluğuna uyğun xidmətlər sisteminin formalaşdırılması sosial islahatlar proqramının əsas hədəflərindən biridir. Bu istiqamətdə "ASAN xidmət" modeli, DOST konsepsiyası, sosial xidmətlərin geniş miqyasda elektronlaşdırılması proqramı həyata keçirilmişdir.

Bu fikirlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin əmək nazirlərinin Bakıda keçirilən V konfransının iştirakçılarına müraciətində yer alıb. Əmək, məşğulluq və sosial müdafiə sahələrində dövlət xidmətlərinin tam elektronlaşdırılması, bu sahələrdə əhaliyə 140-dan artıq elektron xidmətin göstərilməsi və vahid əmək münaşirələri platforması əhaliyə ciddi dəstək mexanizminin formalaşdırıldığı vurğulan məktubda, həmçinin qeyd olunub: "Ölkəmizdə həyata keçirilən kompleks islahatlar nəticəsində məşğulluq imkanları artmış, işsizlik və yoxsulluğun səviyyəsi ciddi şəkildə azalaraq 5,5%-ə düşmüş, sosial ödənişlərdə dəfələrlə artım olmuşdur. Təkcə son dörd ildə qəbul edilmiş 4 sosial islahat paketi ilə əhəlinizin 40%-i əhatə olunmuş, minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, əməkhaqqının fondu 2,6 dəfə, median əməkhaqqı 2,1 dəfə, minimum pensiya 2,5 dəfə, orta aylıq pensiya isə 2 dəfə artmışdır".

Parlamentdə ABŞ-a qarşı bəyanat qəbul edilib

Milli Məclis noyabrın 21-də keçirilən iclasında ABŞ Senatının "2023-cü il erməniləri müdafiə aktı" ilə əlaqədar Bəyanat qəbul edib.

Adalat.az Bəyanatı təqdim edir: "Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bu il noyabrın 15-də ABŞ Senatının "2023-cü il erməniləri müdafiə aktı" qəbul etməsinə qəti etirazını bildirir və ölkəmizi hədəf alan bu hərəkəti şiddətlə qınayır. Bununla birlikdə, Milli Məclis həmin gün ABŞ Nümayəndələr Palatasının Xarici İşlər Komitəsinin Avropa üzrə alt komitəsində keçirilmiş dinləmələri, orada ölkəmiz ümumiyyətlə, son dövrdə ABŞ dövləti rəsmilərinin Azərbaycanca qarşı ifadə etdikləri qərəzli fikirləri iki ölkə arasında strateji münasibətlərə ciddi zərər kimi qiymətləndirir. Sözügedən aktın qəbul edilməsi və Azərbaycanca qarşı irəli sürülən əsassız ittihamlar regionda sülh və sabitlik yaradılması səylərinə ciddi maneçilik törədir.

Bayden Administrasiyasının təhriki ilə anti-Azərbaycan, korruptsiyaçı, islamofob senatorların saxta məlumatları əsasında ABŞ Senatının qəbul etdiyi akt ittihamları və seçktiv yanaşmanın növbəti bariz nümunəsidir. Absurd teatr səhnəsini xatırladan dinləmələr isə ABŞ-in riyakar siyasətinin yeni bir təzahürüdür.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalının genişləndiyi 1992-ci ildə Qarabağda Xocalı soyqırımı ilə yanaşı, Şuşa rayonunun Malibeyli, Aşağı Quşçular və Yuxarı Quşçular kəndlərində, Xocavənd rayonunun Qaradağ kəndində, Kəlbəcər rayonunun Ağdaban, Ballıqaya kəndlərində azərbaycanlı əhaliyə qarşı kütləvi qırğın aktları törədilərək, Şuşa və Laçında etnik təmizləmə aparılarkən ABŞ tərəfi BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü kimi Azərbaycan xalqına qarşı qətiyyətlərini qoruyub saxlamışdır.

Beynəlxalq səviyyədə tanınmış və bu ölkəyə qarşı hər hansı sanksiya tətbiq etməmişdir. Öksinə, ABŞ Azərbaycanın işğal edilmiş ərazisində Ermənistan tərəfindən yaradılmış qanunsuz separatçı rejimi dəstəkləmiş, ona maliyyə yardımı göstərmiş, rejim nümayəndələrinin ABŞ-a müntəzəm səyahətlərini və ABŞ rəsmiləri ilə görüşlərini təşkil etmişdir. ABŞ-in bu cür birtərəfli addımları onun uğursuz vasitəçiliyini və Azərbaycan ictimaiyyəti arasında nüfuzunu itirməsi ilə nəticələnmişdir.

Beynəlxalq səviyyədə tanınmış və bu ölkəyə qarşı hər hansı sanksiya tətbiq etməmişdir. Öksinə, ABŞ Azərbaycanın işğal edilmiş ərazisində Ermənistan tərəfindən yaradılmış qanunsuz separatçı rejimi dəstəkləmiş, ona maliyyə yardımı göstərmiş, rejim nümayəndələrinin ABŞ-a müntəzəm səyahətlərini və ABŞ rəsmiləri ilə görüşlərini təşkil etmişdir. ABŞ-in bu cür birtərəfli addımları onun uğursuz vasitəçiliyini və Azərbaycan ictimaiyyəti arasında nüfuzunu itirməsi ilə nəticələnmişdir.

Məlum olduğu kimi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələrdə, eləcə də BMT Baş Məclisinin 2008-ci ildə qəbul etdiyi 62/243

nömrəli qətnamədə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı birnəməli şəkildə təsdiqlənmiş və Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilmişdir. Lakin Amerika Birləşmiş Ştatları özünün də lehinə səs verirdi bu sənədlərin Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilməsinə, təəssüf ki, yenidən təkrarlardı. Halbuki 2001-ci il 11 sentyabr hücumlarından sonra Azərbaycan ABŞ-in terrora qarşı mübarizə səylərini dəstəklədiyi zaman 907-ci düzəlişin icrasının müvəqqəti dayandırılması qərarını verən də ABŞ olmuşdur.

Məhz Azərbaycan hava məkanı marşrutlarını və logistika imkanlarını, Şimali Paylayıcı Şəbəkəsini açmaqla ABŞ tərəfinə

yardım elini uzatmışdır. Əfqanıstan terrorizmə qarşı ABŞ ilə cəylin-cəyinə mübarizə apararıq ilk dövrlərdən biri də Azərbaycan olmuşdur. Eyni zamanda, Azərbaycan Əfqanıstanı tərk edən sonuncu tərəfdar ölkə idi.

Qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası" özünü buraxdığını elan etdikdən sonra Amerikanın onu müdafiə etməsi siyasi riyakılıq olub regionda vəziyyətin yenidən gərginləşməsinə xidmət edir. Sözdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin etmək üçün ABŞ tərəfi məhz ölkəmiz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etdikdən sonra Azərbaycanca qarşı qeyri-dost addımlarını intensivləşdirməklə ikiüzlü siyasət yeritdiyini ortaya qoymuşdur.

Azərbaycan Respublikası Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərinin Azərbaycan cəmiyyətinə dayanıqlı reintegrasiyasının təmin edilməsi və Azərbaycan dövlətinin himayəsində istifadə etmələrinə imkan yaradılması məqsədi ilə bölgədə sosial, humanitar, iqtisadi və infrastruktur məsələlərinin həlli istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirir.

BMT-nin, Beynəlxalq Qırıqı Xaç Komitəsinin, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının və digər beynəlxalq təşkilatların rəylərinə tamamilə zidd olanlar, bölgədə könüllü gətirilmiş erməni sakinlərinin ərazidən zorla köçürülməsi, onların əhəlinin hüquq və azadlıqlarının təmin etməli olması ilə bağlı qərar çıxarıb. Məhkəmə sədri Coan Donahuyə qərarında xüsusilə qeyd etdi ki, Azərbaycan bu il sentyabrın 19-dan sonra Qarabağı tərk etmiş və qayıtmıq istəyən erməni mülkətlərindən sonrakı qərar qəbul etməli deyildir. Bundan əlavə, Qarabağda qalan və getmək istəyən ermənilərin təhlükəsiz və maneəsiz şəkildə gedə bilmələri təmin edilmişdir.

Görürsünüz, necə "çevik və aktiv" qərarlar qəbul edilir? Tələb və təzyiqlərdən qorunmaq üçün ermənilər Amma bu tələblərin, "aktivliyini" qərarların bir cavabıdır. 1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul olmuş 4 qətnamə (822, 853, 874, 884) həyata keçirilmədikdən, Ermənistanın işğalçı ordusu BMT-nin illə tələblərindən çıxarılmıdan sonra, bir sözlə, Ermənistan BMT-nin 4 qətnaməsinə "1 köpüklük" hörmət qoymayandan sonra biz - haqqımızı canımızla qoruyub almış Azərbaycan xalqı, BMT-nin Ermənistanın "haqlarını" müdafiə edən qətnaməsini yerinə yetirmək məcburiyyətindədir mi?

Deməli, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Məhkəməsi (BMT BM) Ermənistanın müraciəti ilə bağlı keçirilən iclasında Azərbaycanın Qarabağın erməni əhəlinin hüquq və azadlıqlarının təmin etməli olması ilə bağlı qərar çıxarıb. Məhkəmə sədri Coan Donahuyə qərarında xüsusilə qeyd etdi ki, Azərbaycan bu il sentyabrın 19-dan sonra Qarabağı tərk etmiş və qayıtmıq istəyən erməni mülkətlərindən sonrakı qərar qəbul etməli deyildir. Bundan əlavə, Qarabağda qalan və getmək istəyən ermənilərin təhlükəsiz və maneəsiz şəkildə gedə bilmələri təmin edilmişdir.

di". Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də fikirləri ilə Azərbaycanın xalqının haqlı iradə ilə üst-üstə düşüb. Prezident çıxışlarının birində deyir: "Bizim torpaqlımız 30 ilə yərin erməni işğalı altında qalıb. Baş nazir Qaribəyliy qeyd etdi ki, 2008-ci ildə, Rusiya-Gürcüstan müharibəsindən sonra Rusiyaya qarşı heç bir sanksiyalar tətbiq edilməyib.

Amma nə də deyə bilərik ki, Ermənistan Azərbaycan ərazisindən 20 faizini işğal edib, beynəlxalq hüquq pozub və 27 il ərzində BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə yerinə yetirməyib. Onlara qarşı da heç bir sanksiyalar da tətbiq edilməyib".

Azərbaycana aid HAQQI-ƏDALƏTİ beynəlxalq təşkilatlarında heç olmasa biri görə bildirməyi?Görsəydiniz...

siyasəti tamamilə iflasa uğramışdır. ABŞ-in Əfqanıstanda apardığı 20 illik qanlı müharibədən sonra məsuliyyəti digərlərinin üzərinə ataraq ölkəni hərçürməlik içərisində qoyub tərk etməsinin, Əfqanıstanı narkotik bitkilər plantasiyasına çevirməsinin ağır nəticələrini aradan qaldırmaq üçün hələ uzun müddət lazım gələcəkdir. 2003-cü ildə İraqın işğalı nəticəsində milyonlarca iraqi doğma yurdlarından didərgin düşmüş, yüz minlərcə insan həlak olmuşdur.

Dünyanın müxtəlif regionlarında təşkil etdiyi "rəngli inqilablar" nəticəsində baş verən faciələrə görə ABŞ hələ də cavab verməmişdir. ABŞ-in hakimiyyət orqanlarında, o cümlədən Konqresində kök salmış islamofob qüvvələrin güclənməsi nəticəsində müxtəlif təşkilatlar, xüsusən USAID humanitar yardım çətri altında casus şəbəkəsi yaradaraq, müstəqil siyasət yeridən ölkələrdə "rəngli inqilablar" və dövlət çevrilişləri etməyə cəhd göstərməklə ölkələrin daxili işlərinə kobud müdaxilə edirlər.

ABŞ-in Türkiyədə dövlət çevrilişinə dəstək verməsi, çevriliş çahəndə əsas rol oynayan FE-TÖ və onun kimi terrorçu təşkilatları himayə edərək özünün əlahti rejimini yaratmağa səy göstərməsi məlum faktıdır. Bu gün İsrail-Fələstin münaqişəsinin alovlanmasında əsas məsuliyyət də məhz ABŞ-ın üzərinə düşür.

Azərbaycan öz milli maraqlarına uyğun olaraq region ölkələri ilə nəqliyyat dəhlizlərini özü formalaşdırır və bu baxımdan Azərbaycan-İran nəqliyyat dəhlizi Azərbaycanın suveren seçimi-dir. Region ölkəsi olmayan ABŞ öz addımları və bəyanatları ilə bölgə ölkələrinin nəqliyyat təhlükəsizliyini təmin etmək səylərinə zərbə vurur. ABŞ tərəfinə yaxşı məlumdur ki, Ermənistanın 2020-ci il tarixli Üçtərəfli Bəyanatın 9-cu bəndindən irəli gələn öhdəliklərinə yerinə yetirməməsi Azərbaycan alternativ yolların tikintisi ilə bağlı qərar qəbul etməyə sövq etmişdir. Qonşu dövlətlərlə kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi qaydasının razılaşdırılması, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasına marşrutla bağlı İranda müqavilə bağlanılması Azərbaycanın suveren hüququdur.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bir daha bəyan edir ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfəətləri qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq".

Əntiqə Rəşid

Aqil ABBAS

VOR ZAKONUN İKİÜZLÜLÜYÜ

Əslində çoxüzlüdür, biz ikiüzlü yazırıq. Adətən oxuyuruq da, görrük də kinolarda vor zakonların bir izi, bir sifəti, bir sözü var.

İndi dünyada vor zakon dövlətlər yaranıb, onların da ən böyüyü Amerika Birləşmiş Ştatlarıdır. O qədər böyükdür ki, Sovet İttifaqı kimi bir vor zakon dövləti də məhv elədi, indi "sxodka"ları özü aparır. Kimi istəyir asır, kimi istəyir kəsir, ölkələri dağıdır, başlarına bomba tökir və sair və ilaxır, it göldi çarçıq apardı, at göldi örkən.

İndi yenidən bizə 907-ci maddəni tətbiq edib, yeni bizə maddi yardım etməyəcək, silah-sursat satmayacaq.

30 il bu maddəni tətbiq etdik nə oldu ki, indən belə də tətbiq edən nə ola? Görək ki, Konfutsinin sözüdür, deyir ki, müharibələr əhəlinin qırılması, amma dövlətlərin qüdrətlənməsi deməkdir.

ABŞ və onun aldatları qırx ildən çoxdur İrana embaraqlar tətbiq edib, amma İran maddi-texniki bazası, hər cür silah-sursatı, raketləri, hərbi təyyarələri, hərbi qəmiyələri, sualtı qayıqları olan bir ölkəyə çevrilib. Çünki insan çətinliyə düşəndə daha ağıllı fikirləşir. Necə ki 1941-ci ildə Sovet İttifaqı müharibəyə qoşuldu və cəhd, 43-cü ildə "Katyuşa" ilə. Eləcə də biz. 907 tətbiq olunmasında baxmayaraq, iqtisadiyyatımız yüksəldik, ordumuz gücləndirdik. Müdafiə Sənayesi Nazirliyi yaradıq, silah-sursatımız da, raketlərimizi də, zirehli texnikamızı da, insansız hava uçaqlarımızı da özümüz istehsal etdik. Və təbii ki, Möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə və uzaqgörən siyasəti ilə. İndi ABŞ bizə 907-ni tətbiq etsə nə olur, etməsə nə olur? "26-lar" filmində bir gözəl epizod var. Hacı qərəkək ki, ermənilərə deyir:

- Dirsayımı ye.

YENİ AQIL ABBASLAR DOĞULANADƏK KÖHNƏ AQIL ABBAS YENİ AĞDAMDAN YAZAÇAQ

Bu gün Ağdam şəhərinin erməni işğalından azad olunmasından 3 il ötür. Yeni Ağdam günü deyirlər buna. Ağdamlılar üçün bundan xoş, bundan sevincikli ayırı bir gün ola bilməz. Yeni ağdamlılar bunu bayram kimi qeyd edir. Ən böyük bayramı isə İslahat, ağdamlılar Ağdama köçəndən sonra qeyd edəcəklər. O gün uzaqda deyil, 30 il gözlədik, bir 3 il də gözləyirik.

İslahat, Ağdama qayıdandan sonra analarımız, bacılarımız, xanımlarımız yenidən allahverdidəğriovlar, eldarbəğriovlar, fredsafilər, dəliərsadlar, adinadibəğriovlar, əkrəmsimaytovlar,

xallışahinlər, şahinhümmətəliyevlər, şadıvaxiflər, eldarke-romovlar, kürdfaxılar, nizami-həkimlər, əlifqolunazimlər, xuduməmmədovlar, rafiqəliyevlər, adilanamazovlar, şahmarəkəbzadələr, famil-mehdilər, səxəvətməmmədovlar, rəmişlər, qədirməmmədovlar və sair və ilaxır doğacaq.

Və Ağdam əvvəlki dəli-dolululuğuna, şurluğuna, şuxluğuna, zarafatlarına, cavan oğulların qız üstə davalarına və "Qarabağ" komandasının oyunlarına bilet almaq üçün qırğınlarına, bilet tapa bilməyənlərin hasardan keçmələrinə döncək. Yeni "Qarabağ bülbülləri" yaranacaq. Allah Murad Rzayevə ömür versin, kəndbəkənd gəzib bülbülləri tapacaq.

Rafiq müəllimlər yeni muğam məktəbləri yaradacaqlar. Familər, zakirlər, batumlar yeni restoranlar açacaqlar. Yeni aqılabbaslar da yeni Ağdamdan yazacaq. Surxayəlibayillər də "Ağdam - qibləgəhim mənim" adlı yeni kitablar yazacaq. Lap yadımdan çıxmışdı Sardar hakim və sərdərəkimilər də yeni bir dalıxana tikəcək dəli dilbərələr üçün, xanəhmədlər üçün.

Suriyadan 8 uşaq və 4 qadın Azərbaycana gətirildi

Suriyadan 8 uşaq və 4 qadın Azərbaycana gətirilib. XİN-dən Adalat.az-a verilən xəbərdə görə, Azərbaycan Respublikasının hökuməti tərəfindən götürülmüş mərhələli və koordinasiya tədbirləri nəticəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2023-cü il 28 oktyabr tarixli 2336 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Xarici ölkədə çətin həyat şəraitində olan yetkinlik yaşına çatmayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının repatriasiyası və reabilitasiyası Qaydaları"nın müvafiq müddəalarına uyğun olaraq 21 noyabr 2023-cü il tarixində Suriya Ərəb Respublikasının ərazisində yerləşən düşərgələrdə saxlanılan 8 nəfər uşaq və 4 nəfər qadın omlaqla 12 nəfər Azərbaycan Respublikası vətəndaşının ölkəmizə repatriasiyası həyata keçirilib.

İlk növbədə repatriantların yerli, şəxsiyyəti və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığına mənsəbiyyəti müəyyən edilib və daha sonra Türkiyə Respublikası ərazisində keçid təşkil olunub. İraq və Suriyadan Azərbaycan vətəndaşlarının repatriasiyasına məsul olan müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələri Türkiyə Respublikasına ezam edilib, repatriantların ilkin tibbi və psixoloji müayinəsini həyata keçirməsi təmin olunub. Azərbaycan Respublikasının Türkiyə Respublikasındakı Səfirliyi tərəfindən müvafiq əlaqələndirmə işi aparılmaqla vətəndaşlarımız Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnamələri və uçuş biletləri ilə təmin edilib. 21 noyabr 2023-cü ildə nümayəndə heyətinin müşayiəti ilə qeyd olunan vətəndaşların ölkəmizə repatriasiyası həyata keçirilib. Repatriantların sosial reabilitasiyası və cəmiyyətdə reintegrasiyası istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Azərbaycan Respublikasının hökuməti tərəfindən xarici ölkələrin ərazisində silahlı münaqişənin qurbanına çevrilmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının repatriasiyası üçün zəruri tədbirlərin icrasına davam etdiriləcəkdir.

AT KİMİ GÖZƏL XANIM

Ötənlərdə İctimai Televiziya da futbola bağlı bir mütakirə aparılırdı. İştirakçıların hamısı, menden başqa, futbol mütəxəssisləri idi. Mənim də futbola bağlı dərindən biri stadionlarımızın azarkeşsi qalmasıdır. Bu barədə söhbət açdım və bu həftədə də tez-tez yazıram. Aparıcı da gözəl bir xanım idi, üzüm qanına tutub təxminən belə dedim:

- Məsələn, sən get futbola, futbolçular görəcək ki, gözəl bir qız azarkeşlik edir, sənin gözəlliyinə baxıb daha şovqla oynayacağılar.

İndi dünyanın milli komandamız İsvaç kimi güclü bir komandaya 3:0 hesabı ilə qalib gəldi. Özü də meydana 10 nəfər qalınlarına baxmayaraq. Hakim də İctimai Televiziyanın aparıcısı kimi gözəl bir xanım idi. İndi dostlar hamısı mane zəng edir və sosial şəbəkədə paylaşır ki, Aqil Abbasın dediyi oldu. Mən də gülürəm. Çox xoşdu.

Amma deyə bilərənsiz ki, bundan əvvəlki oyunların birində də hakim xanım idi, amma millimiz uduzmuşdu. Yadımdadı, həmin hakim gözəl deyildi, amma bu dəfəki hakim həqiqətən at kimi gözəl bir xanım idi.

Deyə bilərənsiz ki, niyə ceyran kimi demirsən, at kimi deyərsən? Qarabağlılar, xüsusən də ağdamlılar atı çox sevirler və gözəl bir xanım da görəndə deyirlər ki, "at kimi gözəldi".

17.11.2023

Nur içində uyu!

Acalın - biz tələbə dostlar onu belə çağırırdıq - ömrü də, yaradıcılıq yolu da mənim üçün müdəmlik duman içində olub. Qovuşa bilmədiyli sevgilisinin eşqi ilə baş götürüb Bakıya gəlməyi, tələbə iken dərslərdə qeyri-qənaətbəxş iştirakı ilə yararsız təhsil sisteminə qarşı təkbaşına üsyanı, üç dil bildiyi və hamıdan savadlı olduğu halda, gözəlməkdə kursda qalması, hələ o illərdə heyran qaldığımız yazı-pozuların... o dumanın ən qalın qatı olub menden ötür.

Kim bilir, bəlkə, Arif elmə 70-in sonlarında adı da özü kimi çox şirli, cazibəli görünən mifoloq kimi başlamışdı, həm də ona görə. Amma gerək bu: o duman əlli ildir səngimək bilirdi ki, bilirdi. Bundan sonrası da Allahın işi. Nə biləsən, bəlkə də, hər şey indi başlandı? Yoxsa belə də son olar? Ayrı-ayrılıq getdiyini yerdə bir şeytan arabası səni özünə götürüb apara ki, belə qonaq olmur, gedək, yenidən gələrsən, narahət olma, hər gedənin bir qayımağı var: anı, kitabı, yazı-poşu, söz-söhbət ilə...

Dağıl, a dünya! Etibarın budursa, lənət sənə! Bu cür gedişin o cür qayımağ qaydası varsa da qəhr olasan!

Axır gədimiz sən oldun, üzünü sən kərə 78-də gördüyüm oğlan! Bizlərdən Abbas əyivi (Acalov), Həsəna (Batıyev), Arifa (Omrahoğlu), Sabirə (Bəşirov), Nadirə (Məmmədov), Kamrana (Əliyev), Arifa (Rahimov), Məmmədli (Qırpaq), Məhəmməd (Məmmədov) salam olsun. Oralar həmin gedəcəyi, buralsız duracaq yer deyil, qardaş! O səbəb gədiyi qalanından çox dünya! Həm səfər üstə, o yolun yolçusu. Gəci-tezi var. Birca necə gedəcəyimiz qaranlıq, duman içində qalanı mələm.

Eyyv, Acalı əcəle tay tutan oğlan!... Deməyə sözmü qaldı, a çarxi dönmüş, sən arif(Arif)sən axı...

Nur içində uyu!

Əlabbas BAĞIROV

Qəza vəziyyəti niyə yaranır?

Həç kimə sirm deyil ki, bir çox avtomobillərin sürücülərinin günahı üzündən tez-tez respublika və şəhərdaxili yollarda qəzalar baş verir.

Bu da bir çox halda ya ölümlə, ya da xəsarətlə nəticələnir. Məsələn, bir neçə gün bundan əvvəl Bakı-Quba yolunun 20-ci kilometrində "Mercedes" marklı avtomobilə texniki nasazlıq yaranıb. Sürücü və oğlu maşını saxlayıb yerə düşür, partlamış təkəri yenisi ilə dəyişmək istəyiblər. Amma bu zaman onlar heç bir təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməz. Belə ki, onlar nə qəza işiqini yandırır, nə də təhlükəsizlik nişanından istifadə edirlər.

Bu zaman arxadan yüksək sürətlə gələn avtomobil möhkəm zərbə ilə həmin maşına çarpılır. Və nəticədə ata ilə oğlu hadisə yerində ölürlər. Belə vəziyyətlərin aradan qaldırılması ilə bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimaiyyət əlaqələr şöbəsinin baş inspektoru, polis kapitanı Toğrul Nəsirliyə müraciət etdik. O dedi ki, əgər təhlükəsizlik qaydalarına əməl edəydiniz, orada yol-nəqliyyat hadisəsi baş vermə, ölməz olardı. Bu hadisə digər sürücülər üçün də bir dərslərdir.

Bir daha hərəkət iştirakçılarına müraciət edərək bildiririk ki, ilk növbədə nəqliyyat vasitələrinin saxsaxlanılması, yolda belə hallarla üzlaşmasın. Bununla yanaşı, avtomobilə texniki nasazlıq yaranan kimi, vaxt itirmədən maşını ya səkiyə, ya da yolun daha təhlükəsiz yerinə çıxarın. Eyni zamanda belə anlarda texniki nasazlıq aradan qaldırılaraq qəza işiqi yandırılmalı, qəza nişanından istifadə olunmalıdır. Əgər vəziyyət çətinləşsə, əlavə kömək çağırın.

Bir sözlə, hər bir sürücü qəfil texniki nasazlığa hazır olmalıdır və avtomobilə hər hansı təhlükədən sağ saxlanmalıdır! Belə olarsa, yollarda bu cür qəzalar da baş vermez!

Ətin qiyməti: 13 manat!

Bir neçə ay bundan əvvəl Bakıda bir kiloqram dana ətinin qiyməti 15 manat idi, həttə bəzi yerlərdə 16 manata çatdı.

Bu da təbii ki, istehlakçıların böyük narahatlığına səbəb olubdur. Bəs qəssablar deyirdi ki, dananı kasirik

həmin gün sata bilirik. İndi Bakıda 10 gündür ki, dana ətinin, yeni mal ətinin bir kiloqramının qiyməti 13 manatdır. Qiymətlərin düşməsi ilə bağlı ekspert Əhməd Qasımov deyir ki, ucuzlaşmaya səbəb həmin qiymətinin enməsi və xaricdən gətirilən iribünyuzlu heyvanların çoxalmasıdır, üstəlik də payız və qiş mövsümündə kənd adamlar öz mal-qarasını bazarlara ucuz qiymətə çıxarırlar. Hələ ola bilsin mal ətinin qiyməti bir qəder də aşağı düşsün! Əgər qiymətlər aşağı düşsə, bəzi istehlakçıların da üyreyincə olar!

Emil FAIQOĞLU

...Deyirlər ki, dünyanın ən təmiz adamları, ən saf insanları Allaha daha çox yaxın olurlar. Onu da deyirlər ki, bu saf, duru, ürayı böyük insanlar həm də göy üzünün adamlarıdır. Yer üzündən fərqli olaraq, göy üzündə onların yeri daha rahat, daha sakit və daha gözəldir. Bəlkə də bura göy üzü yox, həm də Cənnət sayıla bilər...

...Dünyanın ən təmiz, ən saf və ən duru gənclərindən biri də Şahid Üli Şirinin oğlu Hacıyevdir. O insanlar ki, adları ilə özləri kimi düz mütənəsibdir, deməli, həmin adamlar bayaq dediyim kimi, Allahın sevdidi və seçdiyi bəndələrdir. Üli adı qəder təmiz, pak, bulaq suyu kimi dördüzdür bir oğlan olub və bu dördüzdür bir oğlan 1994-cü il noyabrın 13-də Bakı şəhərində dünyaya göz açdı. Həm uşaqlıqda, həm yərinəmə dövründə, həm də gənclik illərində yoldaşlarından seçilib. Onu fərqləndirən böyük ilahinin ona verdiyi böyük ürək, böyük sevgi və böyük eməllər olub. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin iqtisadiyyat fakültəsini bitirib. Eyni zamanda, həmin ali məktəbin "Biznesin idarə edilməsi və təşkil" ixtisasına ixtisaslaşıb. İngiliscə dilini mükəmməl öyrənib və başqalarına da öyrədir. Onun üçün dünyada ən müqəddəs varlıq Allah, Ana və Vətən olub! Ananın və Vətənin ən ağır, ən dar, ən çətin günündə özüni ona çatdırıb. Baxmayaraq ki, hərbi xidmətdən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxunub. Atasına-anasına bilirmədən ərizə yazaraq, könüllü cəbhəyə getmək istəyib. Hələ müharibə başlamışdan önce general Polad Hacıyevə yazmışdı ki, hərbi xidmətəndən sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin Qırımski Körpü sərhəd-keçid məntəqəsində inspektor işləyib. İş də lap əla gəlib! Amma sadəcə olaraq, ikinci Qarabağ Savasının başlaması və Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti onun ürayinin "sarı siminə" toxun

Bir şeirin təəssüratı

Əbülifet MƏDƏTOĞLU

"UNUT!" deməklə unutmamaq olmur

Mən "unut" sözünün alt qatını da gördüm

Yağın ki, oxumuş, eşitmiş olarsınız, belə bir deyim var: Ağılı adamlar söyləyib ki, oxumadığın qəzet, kitab, ümumiyyətlə istənilən yazı oxuduğun əz təzdi, yenidi. Deməli, mən də hər dəfə kitab rəfilmə üz-üzə durub o kitabların salığına, düzülmə, hətta rəfdə tutduqları yerə diqqət yetirəndə, gözüm "yeni" kitabə satışı. Əslində bu kitab yeni deyil, hətta bəzilərini yaşı mənim yaşımından da böyükdü, çoxdu. Lakin olub ki, bu və ya digər səbəbdən hansısa bir kitabı bütünlüklə oxumamışam. Bu mənə də həmin kitabı götürəndə oxumadığım hissəni oxuyanda özümü yeni kitab oxumuş kimi hiss edirəm. Deməli, mövzuya girişi bu cür filosofsayı başlamağım heç də səbəbsiz deyil. Ona görə ki, indi sizə təqdim edəcəyim şeirin yaşı 1981-ci il göstərir. Kitabın yaşı isə 1993-cü il.

Bu kitab söz məkanında, ədəbi camiyədə, mənə söz dərcə doğma olan, ərklə Bacı dediyim Flora Xəlilzadənin ilk poetik toplusu, şeir çələngidir. Özü də bu kitab Floranın ruh ehtiyacından doğulub. Həmin ehtiyacın gücü, təsiri o qədər böyük olub ki, Flora kitabına da "Ruhumun ehtiyacı" adını veribdi. Maraqlı bir də burasıdır ki, kitab indi həsrətinə son qoyulan, amma bir vaxtlar qaçqınlıq yaşayan, didərginlik ağrısını bizlərlə cökürən, Şuşanın adını daşıyan "Şuşa" nəşriyyatında işıq üzü görüb...

Kitab rəfinin salığına diqqət yetirərkən birdən gözüm sətəş "Ruhumun ehtiyacı"na. Öz-özümə düşündüm ki, bu kitabı mən niyə oxumamışam, niyə xəbərim olmayıbdır "Ruhumun ehtiyacı"ndan. Həmin suallarla da elə kitab rəfinin özündə cə başladım Floranın söz dünyasında gəzişməyə. Və ...

Şeirləri oxuduqca mənə tanış, doğma duyğuların, hislərin içərisində bu şeirlərin bir çoxunu zaman-zaman müxtəlif dərjələrdə, mətbu orqanlarda oxuduğumu xatırladım, amma bir şeirdə dayandım... Onu ilk dəfə oxuyurdum, bu mənim həmin şeir ilə ilk qarşılaşmam idi. Ona görə də təkrar döndüm həmin şeirə. O şeirin ovqatı da, pıçiltısı da, hətta aurası da mənim ruhumla səsleşdi və bir də gördüm ki, "Unut, unut" deyirəm öz-özümə. Öz səmsindən havalanmış kimi bir də oxuyuram. Flora yazıb ki:

Bu məhəbbət bar vermədi,
Unut məni, unut, unut.
Ömür-günə yar vermədi,
Unut məni, unut, unut.

Qəribədi, mən də nə vaxtsa unut demişdim özüm-özümə, amma kimi? Bax, onu yağınlığına, dəqiqliyinə bilirdim, heç indi də bilirməm kimə demişəm, niyə demişəm. Ona görə ki, bu dünyada unudacağım yalnız özüməm, onu da unutmamışam. Unutduğum günü də bilirəm, o gün SƏNİ gördüyüm, sevdiyim gündü. Məhz həmin gündən başladım özümü unutmamağa. Və indi də elə həmin o dəlisov məntiqə, o cilovsuz xəyalla öz-özümə deyirəm ki:

Canda canı tapan can
Candı cana hopan, can!
Sotur candan qopan can -
Gəl, qoparma canımı!...

Deməli, candan can qoparmaq mümkün olmadığı kimi, o günü də, o anı da, o sevgini də unutmamaq mümkün deyil. Doğrudu, Flora bir az hissə qapılıb, bir az xanım yaşamaşsı ilə öz istəyini ünvanına unutmamaq adı altında, unutmamaq pərdəsi ilə qadırır. Bu, təbiiydi. Xanımlar qəlbə dəyməyi, könül qırmağı ya etmirlər, ya da onu elə ustalıqla, məharətlə, hətta nəvəsiyi dilə gətirirlər ki, ağrı min il gedir və bu min il yaşayan ağrı sonda Floranın misralarına çevrilir:

Gözlerinde yaşa dönnəm,
Yollarında daşa dönnəm.
Baharında qışa dönnəm,
Unut məni, unut, unut.

Gördünüzümü, mən haqlıyam! Flora "unut" dediyi halda, qarşı tərəfə onun üçün nələrlə hazır olduğunu da söyləyir. Bir növü yaraya mələh vurur, ağrının çar verməsinə sədd çəkməyə çalışır. Bu onun qələminin, həm də ürəyinin gücüdür. Və mən də bu qələmin, bu ürəyin gücünə bələd olduğum üçün bir az ona uyğun bir şəkildə öz məntiqimdə, öz istəyimdə qalırım:

Göz oxşadırlı tül ağa
Ağa quldur, qul ağa!
Sən qurumuş bulağa -
Gəl, aparma canımı...

Yağın ki, mənim də nə demək istədiyim artıq sizə belli oldu. Elə həmin istəklə də ruhana qoşulduğum Flora Xəlilzadənin cığı rə ilə gedirəm. Gedirəm görüm o "unut" dediyini hara qədər aparacaq, hara qədər qovacaq və yaxud da harda "unutma!" deyəcək. Amma görürəm ki, Flora öz israrında və:

Gəl inanna çox vədlərə,
Çarpılarsan buz sədlərə,
Dönməzsən hədlərə,
Unut məni, unut, unut.

Hiss etdinizmi, mən yanılmamışdım. Yəni o nöqtədə yanılmamışdım ki, Floranın "unut" deyəni dil həm də ürəyinin pıçiltısını da çatdırmağa, ifadə etdirməyə gecikməyib. Firsət düşən ki, xatırladıb ki, mən "unut" desəm də, məqsədim unutmamaq deyil. Sadəcə sənə qarşılaşacağın məqamlara dözə bilməyəcəyini və sənə o anları yaşatmamaya bildiyimdən əminliklə "unut" deyirəm. Ağrısız, qağırsız yaşamağın üçün "unut" deyirəm. Təbii ki, bu, məntiqi mənə də düşündürür, mənə də Floranın dediklərinə inanırdım. O namla da qayırdım öz sərhədimə, öz mövqeyimdən baxıram yenə və içimdən gəlib keçir ki, soruşum:

De ruhumsan, halımsan
Hansı anda qalmısən?
Özün pəran salımsan -
Gəl, toparla canımı!

Mənim verdiyim sual, söylədiyim təklif özü-özlüyündə Floranın göstərdiyi nəvəsiyə, diqqətə, həssaslığa, bir növü tabe olmaq, razılaşmağı, bir az da açıq desəm, mən də sənə ruhun, halın olmağın dəqiqlişdirməklə cəminəm canı olduğununu təsdiqləmiş oluram. O təsdiqin də bir nəzər nöqtəsi, bir olunan yeri məhz Floranın söylədiyi:

Dağ-dağ oldum bu yaşımda,
Nə sevdaydı bu başımda,
Qarğışlandı alqışında,
Unut məni, unut, unut.

Bax, gəlib çatdıq, necə dəyərlər son nöqtəyə. O nöqtəyə ki, Flora yaşadıqını, ona yəqinlənən və özünün yaşamaq istəmədiyini "unut" deməklə yekunlaşdırır. Hər üç məqamda isə o unuda bilməyəcəyini də sözünün alt qatında gizlədir. Elə mən də. O üslubda, o baxış bucağında yazıram:

Hər yaşanan il sənə
Qurban deyib dil, sənə!
Göndərəcəm bil, sənə -
Mən çaparla canımı!

Budur, bu gün oxuduğum, özü də ilk dəfə oxuduğum şeirin mənə yaratdığı əks-səda, assosiasiya və bir də budur, Flora Xəlilzadənin şeir dünyasından özünəməxsusluğun ab-havası, nəfəsi və bir də onun ruhunun bir parçası olan söz çiçəklərinin ətri! Bu etirdən mən xoş oldum. Yağın ki, sizə də xoş olacaq!

Allahverdi Eminov

Mən belə düşünürəm ki, məhəbbət haqqında hər şey deyilmişdir, bu məfhum yalnız xatirələrdə xatırlamaq olar. Çünki məhəbbət Cana Ruhdan keçir və orqanizmə sirayət edir. Eşqə çevrilənə qədr yaşayır. İllər keçir, insan qocalır, məhəbbət isə yaddaşda sevinən keşiyini çəkir. Bədi ədəbiyyatda, xüsusilə poeziyada əbədiləşir, ən əzəbl və kədərli simvolə çevrilir. Hətta yazıçılar və şairlər əsərinin bir də oxuyur, nə yazdıqlarını təkrar oxuyandan sonra hər şeyi anlayır və göz yaşını saxlaya bilir. Mən A.Kuprinin "Nar biləzik" hekayəsini oxuyanda müəllifin əlyazması üzərində əqladığına bir daha inandım. Göz yaşları elə-belə vərəqlərə düşməmişdir: Bu fenomenal hissini oyatdığı iztirabdan, faciədən və qəhqəhdən gəlir.

"Nar biləzik" inca və gözəl əsəridir, məhəbbətə yüksəlmişdir, torpağa, ağacalara, çiçəklərə, nəhayət insanlara xeyirdüa diləmişdir. Hekayenin gücü ondadır ki, məhəbbət gözənləmə hədiyyə kimi

Çox hörmətli İradə xanım! Göndərdiyim bu poetik parçanın müəllifi əslən Cəlləbaddıdır. Göründüyü kimi qəlbə, ruhu vətən eşqi ilə doludur. O da bu taylı olsa da o taya qovuşmaq həsrəti ilə yazıb-yadırdı. Lakin taleyi elə gətirib ki, son vaxtlar köçüb Qazaxda yaşamağa məcbur olub. "Hikmət və Məhəbbət" adlı şeirlər kitabı çap olunub. Hərbdən bir görürsürük. Yazdığı şeirlər və poemalar Utu Şəhriyara məhəbbət və hörmət hissi ilə zəngindir. Onun "Həydər babaya salam" poemasının təsiri altında yazdığım bir poemadan bir parçanı çap etməyinizi xahiş edirəm. Hörmətlə, Barat Vüsal.

SAVALAN

(poemadan parça)

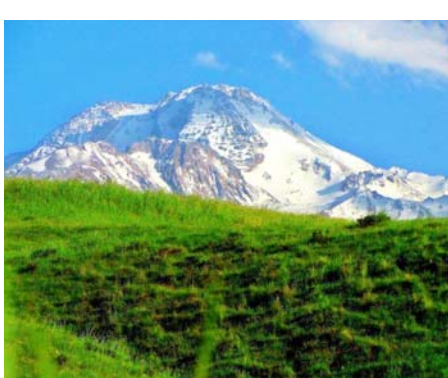
Ay Savalan, dağların dağısın,
Ana yurdun bağçası sən, bağı sən,
Bir silsənə ürəyimdən dağı sən,
Görən nə vaxt bu ayrılar birləşsə,
Bizim də bir bəxtimizə gün düşsə.

Yetmədi bir Şəhriyara əlimiz,
Yad əllərdə topuq çaldı dilimiz.
Açmaların solmadadı gülmümüz,
Arzuların qanadına gün düşüb,
Həsətlilər yuxularda görüsbüb.

Şiirlər olub bic tülkünün dustağı,
Çəkdirlir aslanlara göz dağı,

Kim olacaq bu mərdlərin dayağı,
Zaman adlı hakim niyə yubansın,
Höküm versin, şiir, aslan haqqın əlsin.

Ay Savalan, ulu xalqın var sənin,
Alma sənə, heyva sənə, nar sənə,
Ana yurdda nə istəsən var sənə,
O, nədir ki, qucağına bitməsin,
Şeir sənət ocağına bitməsin.

Şəhriyaram, el həyanım, el dağım,
Ölindədir şeir sənət bayrağım.
Çətin gündə arxam, elim dayağım,
Olmayadığı heç bir yasaq, qadağa,
Nə gözəldi arzulara gün doğa.

Ay Savalan, igid ərler doğğınən,
İqbalı xoş, hünərverlər doğğınən,
Çiçək açan xoş səhərlər doğğınən,

Müsləhsən hazır saxla yarağın,
Bəlkə onda şələləmə çırağın.

Ay Savalan, ana yurdun dağısın,
Nə çəkirsen bu fil çəkəz dağı sən.
Qəm çəkə ki, yadlara göz dağısın,
Ana yurdun dövləti sən, varı sən,
Vəfalya əbədi ilqarı sən.

Savalanım, bütövlük haqq diləyim,
Nə dadlıdır sənə duzun, çərəyən,
Bütöv olsan niskil qalmaz ürəyim,
Türk yurdusan, azadlıq haqq savaşın,
Arxandadı Turan elli qardaşın.

Qardaşındı Baba dağı, Şah dağı,
Laləzardı Murov, Keyti yaylağı,
Sinə geniş Kür və Araz ovlağı,
Yarlığında qaynar atəş bulacağı,
Dünyamızı tutub onun soracağı.

Savalanım, yurda gərək olğınən,
Bir vətəndə vahid ürək olğınən,
Qəlbimdəki arzu-dilək olğınən,
Arzuların açmadadı çiçəyi,
İgidlərin hasil olar diləyi.

Bir məsəldir haqq incələr, üzülməz,
Bir dərdiyim, elə dərd ki, dözülməz,
Gözlerimdən ürəyim süzülməz,
Dərdə əlac xoş niyyətim-azadlıq,
Ədədilik səadətım-azadlıq!

ŞİRİNƏLİ GÖYTƏPƏLİ

Qalib Səfahət

Darixiram

(Ananın əziz xatirəsinə)

Tək olub təkəlməmişəm
Ana!
Ruhunla danışıram
qorunmaq üçün,
təklildən, tənhalıqdan,
tənələrdən...
Bezmişəm Ana!
Üzüləndə əlim göydan,
ayağımda yerdən,
boşluqda uçuram,
hər yana baş çəkirim,
hər tərəfə qaçırım.
Kimi axtarırsan?
-deyirlər,
onda göylərə üz tutub,
göylərə baxıram,
hər dam, hər an.
Hələ yanına gəlməyə
nə vaxtım yox,
nə də tələsmirəm.
İləmdə işim çoxdu.
Bəlkə ruhunu
narahət edirəm,
Məni başla! -
Özündən sonra
Nə bir qardaş,
nə bir bacı,
qoydun mənə.
Arxa olmaq üçün arxamda.
Nə də həyatımın
yoldaşı yox,
bel bağlamağa.
Hər şeyi özünə apardın.
Bləkə də,
təklil mübarizdir deyə.
İndi,
hamı ac it kimi baxır
üzümə.
Üzüm yaman sirtılıb,

göylərə baxmaqdan.
Nəyin qalib bu göy üzündə,
sorusurlar,
hələ dərdimi dəyə
bilirməm.
Səndən sonra bir bəhanəm
yoxdur,
səni axtarmağa...
Darıxmaq,
gözə qaş arasındadır,
gedib gəlmək üçün
lizin istəmişəm,
izin ver demişəm,
Allaha.
Yanımda qalmağa.

***
Ana,
səndən sonra
dünya mənə
çox kiçik görünür.
Uşaqlıqda
oynadığım,
top boya...
Yanımda yer
böyükdü,
bir az
yer ayır mənə.

***
Bu ilədə
yosunlar
göyermədi.
Dəniz
köynəksiz,
balıqlar
yeməksiz qaldı.

Gözləri yol çəkən Füzuli

Bu günlərdə ağcabədiyyəli ziyalı, ağsaqqal Eldar Əhmədov və "Yeni baxış" ictimai birliyinin sədr müavini Süleyman Quliyev Füzuli adına Yeni Qaradolaq kənd tam orta məktəbinin direktoru İlahə İbişova və fəal şairimiz, böyük qəzal ustası Məhəmməd Füzulinin portretini hədiyyə etmişlər. Məktəbin direktoru İlahə İbişova qəzal ustası Məhəmməd Füzulinin portretini hədiyyə etmişlər. Məktəbin direktoru İlahə İbişova qəzal ustası Məhəmməd Füzulinin portretini hədiyyə etmişlər. Məktəbin direktoru İlahə İbişova qəzal ustası Məhəmməd Füzulinin portretini hədiyyə etmişlər.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, hazırda məktəbdə 324 şagirdin təlim-tərbiyyəsi ilə 40 nəfər müəllim məşğul olur. Məktəb 2016-cı ildə istifadəyə verilən müasir binaya köçmüşdür. Amma çox təəssüf ki, məktəbin adını daşdığı, böyük şairimiz Məhəmməd Füzulinin heykəli hələ də köhnə binanın, hazırda kənd uşağ bağçasının qarşısında baxımsız halda qalır. Heykəlin ətrafını ot, əlaq alıb, rütubətli yerdə olduğundan başı mamırlayıb. Boynu bükük, xiffət çəkən can abidə düz yeddidi ildir ki, yeni ünvanı, adını daşıyan Yeni Qaradolaq kənd tam orta məktəbinin yanına köçmək üçün Mədəniyyət Nazirliyindən hərəkət gözləyir:

Füzuli dərd əlindən dağa çıxdı,
Dedilər bəxtəvar yaylağa çıxdı...

Ağdamda qədim məişət əşyaları tapıldı

Ağdam rayonu ərazisində qədim məişət əşyaları tapılıb. Adələt az xəbər verir ki, əşyalar Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində aşkarlanıb.

Tapılan məişət əşyalarının tunc dövrünə aid olması ehtimal edilir. Tapılan əşyalar bəz edəd mis qab və çoxlu saxsı qırıntılardan ibarətdir.

Qeyd edək ki, maddi mədəniyyət nümunələrini Ağdam şəhərindən keçmiş məcburi köçkün olan və hazırda Quzanlı qəsəbəsində məskunlaşan Lələ Abbasova heyatında təsərrüfat quyusu qazarkən aşkarlayıb. Tapılan nümunələr Ağdam Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinə verilib.

Əvvəllər də Ağdam ərazisində sakinlər tərəfindən bu cür qədim məişət əşyalarının tapılmasına dair faktlar var.

Hazırladı:
Vasif Əlihusəyn

Azərbaycançılıq ideyasının təbliği - "Heydər Əliyev İli"

№ 45 (2369) 24 noyabr 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

İSTEDADLAR OCAĞI - HEYDƏR ƏLİYEV!

Azərbaycanın çox böyük ziyalı, millət vəkili, Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor rəhmətlik Şamil Qurbanovun 2021-ci ildə "Azərbaycan" Nəşriyyatı tərəfindən Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılığına, doğmalarına həsr olunmuş "İstedadlar ocağı" kitabı çap edilib. Həmin kitabı oxuduqdan sonra bir daha Heydər Əliyevin necə böyük şəxsiyyət və siyasi xadim olduğu gün kimi aydınlaşdı. Çünki professor Şamil Qurbanov da milli ruhlu, milli təfəkkürlü böyük bir ziyalı idi. Və onun Ulu Öndərlə bağlı qələmə aldığı bu kitab Şamil müəllimin üreyinin səsi idi. Kitabdan oxuyuruq: "Bizim normal həyatımız, əmin-amanlığımız 1993-cü ildən başladı. Heydər Əliyev 1994-cü ilin noyabr ayının 28-də Ümumrespublika toplantısında yekun sözündə deyirdi: "İndi Azərbaycana ömürlük gəlmişəm, bura mənim

doğma vətənimdir, doğma torpağımdır. Məni buradan heç bir qüvvə tərpədə bilməz. Mən bu işi ya başa çatdırmalıyam, ya da bunu edə bilməsəm, Azərbaycan dövlətçiliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü yolumda həlak olacağam". Bu idi kişilik və iradə möhkəmliyi. Həmin müddət ərzində biz nə ələmsiksə, necə böyük nailiyyətlər qazanmışıqsa, hamsını Heydər Əliyevin sayəsində ələmişik. Bir gün gələcək, yaşadığımız bu dövr tarix olacaq. O zaman indiki nailiyyətlərimiz hər tərəfdən baş qaldırır, dil açacaq, onda gələcək nəsillər görəcək ki, bu nailiyyətlər necə böyük ustalıqla həyata keçirilmişdir. Dahilik o deyil ki, kənarında dayanıb həyatın ümumi axarını seyr edəsən. Dahilik odur ki, çoxlarının ağlına gəlməyən şeyləri vaxtında sən edəsən və xalqını dahiyənə şəkildə ağı günə çıxardasan". Əlbəttə, Şamil müəllim Heydər Əliyevin böyük şəxsiyyətini ələ obrazlı,

elə gözəl oxucuya çatdırır ki, adam buna məxəttəl qalır ki, o, Ulu Öndərin üzəgörməliyini və dahiliyini çoxlarından daha tez görür və ona böyük dəyər verir. Ona görə də belə bir fikri davam etdirir: "Və indi hiss edirik ki, milli-mənəvi dəyərlərimizə Ulu Öndər çox böyük qiymət verib. 31 dekabrı Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü kimi qeyd edilməsi məhz belə dəyərlərdəndir. Bunu biz ən qədim bayramımız kimi qeyd etməli, səsimizi bütün dünyaya yaymalı, car çəkməliyik. Əvvəla, ona görə ki, bu Heydər Əliyev cənablarının adıyla bağlıdır. Çünki dünya azərbaycanlılarının həmrəylik gününün qeyd edilməsi onun özünün təşəbbüsü ilə yaradılmışdır və bizi bu mühüm işə o, aşırdırmışdır. İndi görün, o vaxtdan nə qədər zaman keçir. Hamımız görürük ki, hörmətli Heydər Əliyev cənabları hər nə edirsə, gözəl edir, vaxtında edir, dürtüştür və onun təşəbbüsü ilə keçirilən hər bir bayram xalqın hafizəsində əbədi qalır".

Milli-mənəvi dəyərlərlə bağlı Şamil müəllim öz fikrini orijinal şəkildə belə ifadə edir: "Hər bir xalq öz orijinal ədəbiyyatı ilə yaşayır. Ədəbiyyat xalqın danışan dilidir, mənəvi aləmidir, gözün gözü, əsəndən qulağıdır, hər bir xalq ədəbiyyatı ilə başqa xalqların sırasına özünə yer tutur. Azərbaycan xalqının gözəl ədəbiyyatı olub, var və gələcəkdə də olacaqdır. Biz belə ədəbiyyata alışmışıq. Amma indi keçil dövründə yazıçılarımız, sənət adamlarımız ağır günlər keçirirlər. Onlara əl uzatmaq, onlara xoş söz demək baş ucalığıdır, Allah işidir. Belə bir Allah işini bizim Prezidentimiz Heydər Əliyev çətin anlarda da unutmadı. Bir neçə dəfə fərman verdi və 50 nəfər-

den çox qocaman ədəbiyyat və incəsənət xadimləri üçün ayda bir milyon məbləğində ömürlük fərdi təqaüd təyin etdi. Bunun maddi tərəfini bir yana qoysaq, mənəvi tərəfi daha çoxdur. Bunların içərisində rəssam Mikayıl Abdullayev, şair Balas Azəroğlu, dünyada ilk azərbaycanlı balet müəllimi Qəmər Almazadəni, müasir Azərbaycan poeziyasının klassiki Mirvarid Dilbazını, yazıçı İsa Hüseynov, müğənni Sara Qədimovanı, çoxdandığı səhnədə görünməyən Fatma Mehəliyevanı, aktyor Vera Şiriyeni, Nəsimbə Zeynalovanı görəndə ürəyim dağa döndü. Belə hissələri Azərbaycanda çox adam keçirir".

Səbiq millət vəkili, professor Şamil Qurbanov xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri üçün Ulu Öndərin Azərbaycan dilinə verdiyi böyük qiyməti tarixin yaddaşına yazır: "Azərbaycan xalqı çox istedadlı xalqdır. Bu mənim fikrim deyil, M.F.Axundovun fikridir. Bunu duymaq, qiymətləndirmək, xalqın istedadını üzə çıxarmaq, ona istiqamət vermək, şərait yaratmaq nadir adamların işidir. Milli şüurun da, məfkurenin də əsas qayəsi xalqa sarılmaq, vətənpərvərlik hissəsinə bürünməkdir. Hörmətli Heydər Əliyev cənabları həmişə, hər yerdə bu məsələləri özünün əməlinə çevirmiş və bunu bir an da olsa, yadımdan çıxarmamışdır. Bununla əlaqədar olaraq hörmətli Heydər Əliyev cənabları ilə bağlı bir neçə əlamətdar hadisəni sizin yadınıza salmaq istəyirəm. Birinci və ən başlıcası xalqın vücudu, mövcudiyəti hesab olunan dillə bağlıdır. Dil yoxsa, xalq da yoxdur. Biz uzun müddət dil içərisində dil, din qadağaları içərisində din saxlamışıq. O zaman ki, bu

qadağalar sökülüb dağıldı, tarıma çəkilməmiş əsəblər heç bir məhdudiyyət görmədən açıldı, onda hər şey dəyişdi. Dilimizin başına nə oyun açıldı, nə yaralar törətdilər ilk baxışda bunlar xırda görünür.

Amma bu xırda şeylərdən böyük belələr törəyirdi. Bir sıra ziyalılarımız deyirdilər ki, əgər dilin türk dili qrupuna daxildirsə, onu nə üçün türk dili adlandırmayacağı?! Əgər hörmətli Heydər Əliyev cənabları bu deyilənləri dəstəkləseydi, görün biz nə qədər çətinlik çəkəcəkdik. O zaman çoxu belə deyirdi:

"Nə olsun, qoy dilimiz, millətimiz türk adlandırılınsın, yazanda yenə indi yazdığımız kimi yazacağıq, yeni Azərbaycanca yazacağıq. Əgər onların dediyi kimi olsaydı, onda bu gün Azərbaycanlıların Beynəlxalq Həmrəylik gününü necə adlandırmalı idik?! Dünya türklərinin həmrəylik gününü? Yox, belə olmaz! Xalq var, xalqın adı var!

Başqa cür olsaydı, böyük Üzeyir Hacıbəyov özünün "O olmasın, bu olsun" əsərində o dövrün dil pəhləvanlarını satıra atəşinə tutmazdı, başqa cür olsaydı, böyük Firdudin bəy Köçəri, Ömər Faiq Nəmənzadə və başqaları dildə Osmanlıpərəstliyin əleyhinə gətməzdilər. Həmişə və hər yerdə bütün xalqlarda araqarırdıran xəbis niyyətləri dildən başlayırdı. Hətta böyük Rus xalqının tarixində də belə hadisələr olmuşdur.

FAİQ QİSMƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Mahir QABİLOĞLU

Hər dəfə saytlarda, sosial şəbəkələrdə "Prezident İlham Əliyev və ya Birinci xanım Mehriban Əliyeva filankəsə mənzil verdi" xəbərlərini oxuyanda çox sevinirəm. Çünki özüm də uzaq 2003-cü ildə bu sevinci yaşamışam - Prezident Heydər Əliyev atam Xalq şairi Qabilə 3 otaqlı mənzil bağışlayanda...

Mənzil alanları kateqoriyalara bölmürəm ki, bu layıqdır, ya yox? Evi var, ya yox? Çünki həmin ailəsi, oğul-uşağı, bezilərinin artıq nəvələri də var. Ömürləri boyu xruşçovkalarda, Leningrad layihəli spixka evlərdə, kirayələrdə yaşayan bu insanlar üçün bundan böyük hədiyyə olarmı? Bəs "bu evi (heç kim mənzil demir) mənə Prezident İlham Əliyev verir" deyər ailə üzvlərinin qabağında qürənlənərkən? Bu, "o qədər kitab yazmısan, gözünü nurunu söndürməsin" və ya "səhərdən axşamcaqan işdə ilişib qalırsan, aldığı maas ayıma cavab deyilmi?" "Bu qoca da görəsən nə vaxt öləcək ki, bir otaq boşalsın. Bən uşaqların birini evlendirirdik" deyən gəlinlərin ağzı başqa cürə necə yumula bilər axır?

Öz ailəməz bu cür qınaqları dilinə gətirməyib. Atam 1955-ci ildən 2003-cü ilə qədər anamla 2 otaqlı 28 kvadrat metrlik evdə yaşayırdı, mən isə 1990-cı ildən 4 nəfərlik ailəmlə 9-cu mikrorayonda, 28 kvadratmetrik divarları nəm çəkən, beton-panel kooperativ mənzildə. Bunu atamın dostu, Xalq şairi Nəbi Xəzri də bildirdi. Qabil gözütoxt, əhli-kef adam idi. Amma yaş artdıqca 4-cü mərtəbəyə qalxmağın çətinliklərini, xüsusi qulluğa ehtiyac yaranacağını, bunun üçün 28 kvadratmetrin altı ailə üzvünə çatmayacağını Nəbi əmi çox gözəl duyurdu. Ona görə də növbəti dövlət tədbiri zamanı atamı məcbur edir ki, ev şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün Prezident Heydər Əliyevə müraciət etsin. Qabil isə, - Ay Nəbi, Bəyimlə (həyat yoldaşı) ikimizə 28 kvadrat bəs edir, - deyərək etiraz edir. Nəbi əmişə, - Sənə lazımdır deyilsə, verərsən Mahirə. Yazıq uşağın mikrorayonda rütubətli, şəraitli olma-

MƏNZİLLƏRİN HAMISI ANARA VERİLİB

yan evdə yaşayır, - deyər, arqumentini ortaya qoyur. Dəfələrlə bu cür dialoqlardan sonra, 2002-ci ildə atam nəhayət ki, bu arqumentlə razılıq tapır.

Bütün dövlət tədbirlərində Prezident Heydər Əliyev yaradıcı adamlarla görüşürdü. Şair Qabilə isə zərərət etmədən xüsusi zövq alardı. 10 illik prezidentlik dövründə Qabil ondan özüyün, ya qohumları üçün heç vaxt xahiş etməmişdi. Amma bu dəfə Qabile yaxınlaşanda, Nəbi əminin də "Ale, denən" deyərək böyrünü dümsükləməsindən sonra prezidentə ağız açırdı. Həmin görüşün videosu var, amma səsi yoxdur deyənlər paylaşmıram. Prezident Bakı şəhərinin meri Hacıbala Abutalıbova hətta irad da bildirir ki, "sən mənə niyə bu vaxtanc deməmişən ki, Qabil iki otaqlı, 28 kvadratmetrik evdə yaşayır? İş kabinetini yoxdur". Xülasə, Qabilin xahişi müsbət cavablandırılır. Hacıbala müəllimə də göstəriş verir ki, "gəzdirirsən bütün evləri. Qabil hansını bəyansə, orədrini verirsən". Beləcə, AF-Sentrin üstündə, 3 otaqlı, 172 kvadratmetrik mənzil mənə bəyənirdim. Atamın isə kefi pozuldu: "Mən bu boyda evi necə təmir etdirəcəyəm?" deyərək. Açırdı da götürmədi. Amma əsas kupça idi. Onu sonra aldıq. Beləcə, 7 ay keçdi. Növbəti bayram tədbirində atam təmirə bağlı ağız açırdı. Mənzil təmir ediləndə, içi də dolduruldu. Heydər Əliyevə min rəhmət. Bunun videosunu isə yayımlamışam.

Atamı təbrik edənlər çox oldu. Amma ürək bulandıranlar da tapıldı. Reportaj AZTV-də yayımlanan kimi bir qrup gənc yazar qəzetdə "Təşəbbüs" adlı başlıqla çıxış da elədilər.

TƏŞƏBBÜS

GƏNC ŞAİRLƏRİN XALQ ŞAİRİNƏ QAYĞISI

Bir qrup gənc yazar xalq şairi, qocaman ustad, bələğətli natiq Qabilin evini təmir etmək üçün pul yığır və digər gəncləri də bu xeyri-xah və necib əmələ qoşulmağa dəvət edir.

Təşəbbüsə ilk qoşulanlar:
1. Mahir Mehdi
2. Şərif Ağayar

3. Zahir Əzəmət
4. Samir Sədaqətoğlu
5. Xanəmir
6. Rövşən Nadiroğlu
7. İlqar Fəhmi
8. Elnur Astanbəyli
9. Aqşın (iki kitabı yenidən çapdan çıxan bu yeniyetmə müəllifin nəşriyyatı borcu qaldığı üçün 2 gün fəhile kimi işləməyə söz verir.)

Digər bir gənc jurnalist isə yuxarıdakı siyahıda adı olan, amma atam öləndən sonra da paxilliq, xəbislik hirsli soyuman gəncin təziyiyə "Şair Qabil Fəxri Xiyabanda prezidentdən unitaz istədi" başlıqlı geniş bir məqalə yazdı. Yox, ələ bilməyin ki, 20 illik bu xatirəni yazmaqda kinimi kağıza töküürəm. Əsla. O siyahıdakı adamların çoxuyula indi çox gözəl münasibətim var. O birilərlə isə şəxsən tanış olmaq gündüliyimdedir. Sadəcə, xatirləməyə başladım. Və necib təşəbbüs Qabile lazım olmadı. Adı siyahıda olan, Prezidentdən təmirsiz mənzil hədiyyəsi alan Xanəmir isə özünün və yazar dostlarının bu cür təşəbbüsdən bəhrələnmə bilər. Həm də ki, bu xatirələri yazmaqda başqa meqsədim var.

21 yazıçı Yazıçılar Birliyinin xəttiylə mənzilə layiq görüldülər. Daha dəqiq desək, Prezidentimiz İlham Əliyev onlara, onlardan qabaq da bir çoxuna, digər yaradıcı insanlara da yüzlərlə mənzil hədiyyə etdi. (Bu həmin İlham Əliyevdir ki, Yazıçılarının sonuncu qurultayına təbrik məktubu göndərmişdi. Hələ 203 min manat maddi yardımını demirəm. Və bu məktub zaldə oxunandan sonra nə nümayəndələr, nə də sədərat ayağa durdu. Heç layiqincə əl də çalmadılar. Görənsə fəxri adlarını, orden-medalların verilməsi barədə sərəncam oxunsaydı, ayağa qalxardılar!) Sürəkli alışıqlar görəsən neçə dəqiqə çəkərdi? Alışıqlayırəm prezidentimiz. Payı çox olsun. Arzu edirik ki, növbədə olan, mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına ehtiyacı olan yazıçılarınmiza da bu səxavətdən pay düşsün.

Bəs görəsən Prezidentimiz mənzil hədiyyə etdiyi bu adamları şəxsən tanıyırmı? Xeyr. Bu adamların Qabil kimi şan-şöhreti varmı ki, prezidente yaxınlaşsın ondan ev istəsinlər? Hələ təmiri demirəm. Prezidentimiz Anarı tanıyır.

Onun göndərdiyi məktubdakı imzasını tanıyır. İmzasına hörmət edib, bu gün də hörmət edir... Məhz Anar və onun imzası bundan sonra da daha neçə yazıçıya, Yazıçılar Birliyinin işçisinə neçə-neçə yeni mənzil sevinci bəxş edə bilər.

Mənzilə təmin olunanların isə hamısı layıqdır. İçərilərində texniki işçilər də var? Düzüldür, var. Yazıçılar Birliyinin tarixində həmişə belə olub. Məsələn: Mənim (Qabilin adına olan kooperativ mənzilində - 14 min 659 rubl, 25 ilə qaytarmaqla. İndiki dildə desək ipoteka, amma faizsiz) 9-cu mikrorayonda "Yazıçı" MTK-da yerləşən mənzilimdə qonşum Yazıçılar poliklinikasının baş həkimi Rəhim Bağirov idi. Bir otaqlı mənzili qızı üçün almışdı. Kürəkəni isə adı elmi işçi İsa Qəmbər idi. Amma heç biri kömədi. Qonşularım içində texniki işçilər - qəzetlərdə işləyən katibə-məşinistkalar, Pakizə xanım, kassir Sədaqət xala da vardı. Anar hələ onda - sovet vaxtı da bu kateqoriyaya daxil olan işçiləri nəzərə alırdı. İndi də nəzərə alır. Alışıqlanmalı keyfiyyətdir.

Konkret adlara gəldikdə isə... 1990-cı ildə, BDU-nu bitirdəndən sonra Yazıçılar Birliyində əmək fəaliyyətinə başlamışam. Təsərrüfat şöbəsinin müdiri Əlini, Elmari, məni ixtisarsalan Arif Əliyevanı, Mələhet Qənbərovanı elə o vaxtdan tanıyıram.

Ömrünün 33 ilini bu birliyə həsr edən insanların evlə təmin olunması düzgün deyilmi? İşə həmidən tez gəlib, həmidən gec gedən, Anara müvafiq yox, həm də mənəvi oğulluq edən, 20 ilə yaxın (əvvəllər MM-in Mədəniyyət daimi komissiyasında çalışıran) bu təşkilatda işləyən Rauf Aslanovun mənzilə layiq görülməsi müsbət hal deyilmir?

Mənzil alanları bir daha təbrik edirik. Prezidentimiz İlham Əliyevə və başqanımız Anara minnətdarlığımı bildirirəm. Dövlət başçımızın səxavəti həmişə bol, Anarın isə imzası həmişə hörmətli olsun.

P. S. Üreyimi boşaldıb, son nöqtəmi qoydum. Dəhlizə çıxanda divarda asılan şəkile gözüm satışı. 20 idir ki, ordan asılıb. Atamla Heydər Əliyevin şəkildir...

Rəşid FƏXRƏLİ

Yaxşı (! - R.F) şeir oxuyanı (oxucunu) duyğulandırır da, düşündürür də. Həm duyğulandırən, həm düşündürən şeirlər ən gözəl şeirlərdir. Belə şeirlərə ruhun şeirləri demək günah deyil. Günəşi hər gün qarşılayan şair Murad Qoçuğunun da belə düşündüyünə zərəcə şübhəm yoxdu. Zəmanətəm şairin "Mən hər gün Günəşi qarşılayıram" kitabıdır...

Ayağı torpaqdan üzülənlərin gücü tükenər, gücü tükenənlər torpağa yük olur. Murad Qoçuğunlu bu tezi "Ağac adamlar" əsərində də işləyibdir; şeirin poetikasını da kənləyətmişdi, mahiyyəti də.

Şeir torpağa bağlılığın poetik düsturu kimi dərk edilir. "Kölgəsi ümid qapısına dönsən ağaclarla" xeyri-xah, qiyməli, dərdənlənən, ... adamların obrazlarını yeniləşdirilməsi ömür fəlsəfəsinə yeni yanaşmadır (və şair yanaşmasıdır, həm də gözəl yanaşmadır):

Tufandan, küləkdən qorxusuz olmaz, Ağac adamlara sığınanlar.

Və yaxud

Qoruyur baladan neçə pöhranı Yaxşı ki, var imiş ağac adamlar.

"Üreyində torpaq gücü olan şair" ("Vətən üreyimdən başlanın mənim") Xudafərinin harayını da eşidir, Araz boyu uzanan həsrətli sızıllarını da duyur:

Xan Araz boyunca uzanan həsrət, Gəlib üreyimin başından keçir.

Qəriblər də öləndə qibləyə sən dəfn edilir.

Murada görə, Muradın poetik təqdimatına görə Vətənin qüdrətidir ki, o, mazarda üzü Vətənə sarı çevirilir; bu fikir Vətənsəvərliyə gözəl təsbeh kimi oxunur,

Gözəl təmas

dərk edilir. ("Üzü Vətənə sarı"). Ümumiyyətlə, Murad Qoçuğunun şeirlərində təsəbbül yenidir, yaddaqalandır (və inandırıcıdır):

Ayağın dəyən torpaq Əsirlikdən qurtarar. Sən qalxan ucalığı Dağlar hasad aparır, Azərbaycan əsgəri!

("Azərbaycan əsgəri")

"Yazın vaxtında gəlməsinə" sevinən şair "payızın erən gəlməsindən" narahat olur. "gülbudə qonan kəpənəyə", "yağışın dilini öyrənmək istəyənlərə" görə təbiət qınayır. Bu poetik qınaqda bir erk də var. Bu erk poetik duyumun erkidi...

Murad Qoçuğunun "Məni də içimden ovdular elə..." şeiri poetik giley ülgüsündədir, bu giley oxucuya ünvanlanıb, sosial mühtidən, insanlardan gileydi, həm də ümumiləşdirilə biləsi gileydi: Murad Qoçuğunun şeirlərində urfani işıq da var. Bu işıq Mövlənəlikdən, Əmrəlikdən, ... xalqın min-min illik düşüncə sistemindən, Dədə Qorqudundan süzlüb gələn işıqdır.

"Mən hər gün Günəşi qarşılayıram" kitabını oxuyanlar bu işığı doğmalıqla görür, bəzi şeirləri, əksər misraları ruhuna esən sənəm bilirlər.

"Ruhunu candan inciməsi, küsməsi" ifadəsi yenidir, düşündürücüdür ("Ruhum")...

Gündüz səni əldən salan fikirlər Həssas üreyini gəcə ovursa, Dağlardan süzlüb gələn bulğun Dəmcisi sal daşı necə ovursa, Məni də içimden ovdular elə...

"Boynunu vurmağa hazır olan cəllədi" görün bədi "mən" başını qollağa kötür tapmadığına görə ("Başımı qollağa kötür qalmaq" "köhnə kişiləri" soqlayır, "boy atmağa tərər" olmadığına görə də yanib-yaxılır ("Siz hara gətiniz, köhnə kişilər?"), "Şəhərin kölgəsiz adama benzəməsinə də" ("Kölgəsiz şəhər"), "ehtiyac sızıllarının dərk edilməyiyinə görə də":

Ehtiyacın nə olduğunu bilməzəm əl atıb, yaxandan tutub, düz gözlərin içinə soyuqanlıqla baxmayana qədər...

("Bilməzəm ehtiyac nədi")

Muradın bir-neçə şeirində ruhun subyektləşməsi (və obrazlaşması) diqqət çəkir. Bu ruh fərdin (burada: şairin) ruhu kimi təqdim edilərsə də başəri ruhdur:

Ruhunu işində tak-tənha qoyub, Mən hara qaçırım özümün belə?,

("Mən hara qaçırım özümün belə?")

misraları düşüncələri bədi "mən" in obraz kimi dərkinə yönəldir; şeir soykündən, kökündən, başlanğıcdan iraq (uzaq) düşmək istəyənlərə, doğmalıqla qəribliyə dəyişməli niyyəti olana ünvanlanıb...

Murad Qoçuğunun şeirlərində oxucuya xoş gələn bir miqamı da unutmaq insafsızlıq olardı: az-az işlədilər, az qala arxakləşməkdə olan sözlərimizə, ifadələrimizə həsiyyətlili şair münasibəti: "qorqu-qadağa", "yorğan sınırması", "kirimək", "suç", "qəvvəs", ...

Bu kimi sözlərə, söz birləşmələrinə, dilimizin söz vahidlərinə canıyananlıqla şeirə, şeiriyyətinə sədəqət deyirdim...

Şair Murad Qoçuğunun "Mən suçcan kağızıyam", "Söz də qılınc kimidir", "Bu kəndin yəniyə kənd deyim axı", "Ömür dediyimiz borc dəftəriymiş", "Mənə bu ağacın ahi tutacaq", ... kimi şeirləri poetik yükü ilə diqqət çəkir, oxucunu həm duyğulandırır, həm də düşündürür. Belə poetiyalara gözəl poeziya deyirik...

Murad Qoçuğunun hər gün Günəşi qarşılayır, Günəş hər gün onun gözəl şeirlərini salamlayır... Gözəl təmasdı...

